

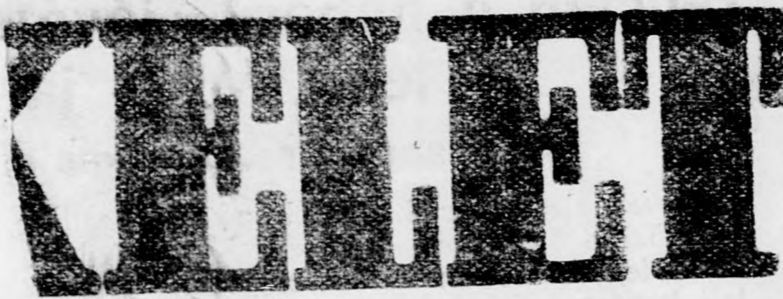
ember 2.
E
0.50, holland
625, francia
rona 5, dinár
19.50, belga
SOR
2.
16. 20: Puc-
berája, utána
ofónhangver-
adás. 17.35:
lvoktatás.
ek, majd ci-
17: Koncert.
ngv. 16.30:
Vidám jazz-
23.30: Szóra-
eny.
ol dalok.
hangverseny.
Mascagnitól
ngv.
ónhangv.
ésck
óser átterme
Izletes ét-
elyiség. Uta-
mény. Abe-
esó áron.
szoba kiadó.
u (Szentlélek
Calugárilor
háza előnyös
fők fordulja-
zet Rt. Igaz-
kereskedelmi
00 lej garan-
Postrestan-
Gh. Baritju
en, csütörtö-
bb kérdé-
neml
megjelent
etesről ter-
nehéz utja-
er lesz. Két-
tet. A meg-
l tenni! A
relem. Pazi-
nd és Marx-
ynejtés és
lom. Szűz-e
unk! A lel-
e a nő!
erdülő ifja-
gógusok is
tartalomhoz
jelent köny
ya CLUJ
ultával meg-
juság neml
mentesen, 65
név

IV. ÉVF. • 269. SZAM
Cluj — Kolozsvár, 1931.
december 3 Csütörtök

Ara 5 lej

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Szt. Barón L. Pop (volt Brassai
szék) 10. szám. Telefonszám: 847
ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Félévre 600 lej
Negyedévre 320 lej
Egy hónapra 110 lej
KULFÖLDI
ELŐFIZETÉSI ÁRAK
Egy évre 10 dollár
Egy hóra 1 dollár (vagy ennek
megfelelő pénznem)
Hirdetések tarifa szerint
vételnek fel

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

11. kasszetter Robert
Mester 211 e Budapest

Teljesítsük kötelességünket a zsidó sajtóval szemben!

Írta dr. Kerécsy Jenő,
az Országos Zsidó Párt kolozsmegyei tagozatának elnöke

Immár annyi évtizede napi szükség letünk lett a sajtó. elsősorban szükségletünk. Csodálatos terméke a szociális, gazdasági és technikai tényezőnek. Gyönyörű és csúf harcok pompás eszköze. Az offenzívák kegyetlen harci gépe és a defenzívák gránátmentes fedezője. Nincs kúrmérgezés sajtó nélkül és nincs védekezés a kúrmérgezések ellen sajtó nélkül.

Valóságos könyv naponta, amely elébünk tárja az egész világot, az egész világ egy-egy napját. Közvetíti Genf, Párizs, Berlin, London, New York, Moszkva — mindmennyi mélyre a mai zürzavaros történeteknek — mindezek híreit: törekvéseit, kritikáját. Kritikáját a politika, gazdasági élet nagyjainak és ismerteti a világ-sajtó álláspontját. Mindezt naponta.

Hozza a világgazdaság alakulását, közeli szakértők szájából a prognózist. Megindokolja a történeteket és a következtetéseket. Egy gyönyörű kaleidoszkóp, melyben a bel- és külpolitika, a szociális fejlődés és visszafordulás, a jobb és baloldali szélsőségek, remények és csalódások tarka képeket mutatnak, az irodalom és művészet szép keretében.

Megérthető tehát az annyi évtizedes világhírre és világszóra került megállapítás, hogy a sajtó a hetedik nagyhatalom.

Csodálatos terméke a manák és még is a legolcsóbb árucikknek legolcsóbbja. Minden olvasó ember a vég-sőkig kitart Leibzsurálja mellett és ezért igaz is, hogy minden olvasó valóságos „újságrabszolga“.

Mennyivel intenzívebb minden hatása a sajtónak a nemzeti kisebbségek re. Allandóan en gard kell állania, valóságos szeizmográfusnak kell lennie, mert az általános érdekek keretén belül mennyi érdekét veszélyeztetni az év minden napja a nemzeti többséggel érdeklentéiben álló, meghendikeppelt kisebbségeket.

Es minden nemzeti kisebbségek között a legexponáltabb, igazi állandó tüzharc közepén áll a zsidóság. All ez Romániára nézve különösen.

A mi sajtónk a szeizmográf, a megfigyelő, defenzívára alarmozó szervezete a zsidóságnak. A mi sajtónk nélkül nem láthatnók a világ valódi képét, nem állapíthatnók meg célkitűzéseinket, nem agítálhatnók meg tömegeinket. A mi sajtónk nélkül nem volna elég erős a tiltakozásunk a jogtalanságok ellen.

Nagy a felelőssége tehát az effajta sajtónak, hogy mindig prompt, bátor és alapos legyen. Ne lásson rémeket, de ne is nagyolja el a dolgokat. Ne alkosson isteneket, megkritizálhatatlan is-

tereit politikai és szociális életünknek.
De minden felelősségnek kétoldalúnak kell lennie, mert a sajtó kötelességei ellenében jogait is prezentálja.

Megkövetelheti, hogy ezt a pompás szervet a kisebbségi életnek minden szelétől is megőrizzük. Gondoskodjunk minden szükségletéről és azon legyünk hogy folyton erősebb legyen, hogy alkalmazkodhasson a naponta fejlődő világ mennyiségileg, minőségileg és erőben fejlődő igényeire. Adjuk oda a sajtónknak szellemi életünk javát, hogy megtízerezze kerüljön a zsidó tömegek közé. És adjuk meg anyagi-
lag is legalább az okvetlen szükségese ket.

Mindez oly természetes, hiszen az „újságrabszolga“ legalább ennyire volna kötelezve, ha már Leibzsurálnak nevezi lapját. Pláne, ha kisebbségi lapról van szó, ez fokozottabban megáll.

Valahogy elnéztünk ezen a tézisen. Talán azt hittük, hogy ragyogó üzlet is a kisebbségi újság? Mert a hatalmasoknak nem hordozza uszályát, ellenben körnére koppant? Mert soha sem kerül kormányra, hanem az ellenzéki keserű kenyerét morzsolja? Közébe kerülhet ilyen legalább a husos fazéknak? Még ha akarna is, akkor sem adatot meg ilyen sors neki.

A mi sajtónkat csakis az olvasók ezrei tarthatják fenn, az olvasók ezreit kell felhívjuk, hogy mindenki teljesse elemi kötelességét a sajtónkkal szemben: Mindenki fizesse be pontosan elenyészően csekély ellenértékű sorsunk eme életszükségletének. Mindenki fizessen elő az Új Keletre.

Emlékezzünk vissza, hogy mit jelentett az Új Kelet a diplomomrombolások, a diákküldözések, a borsai nehéz napokban. Emlékezzünk vissza, mily rajongást váltott ki választóink tizezéből az Új Kelet sok ezer propaganda száma!

Nehéz viszonyok között élünk, még nehezebbek is fenyegetnek! A gazdasági zürzavar mellett fokozódó arányban nő a szélső jobboldali veszély. A leggazdagabbak, legerősebbek a legérdekettebbek ebben a játékban. És sajtó nélkül hogyan védekezzünk, hogyan szervezhessük meg defenzívánkat, hogyan tarthassuk fenn intézményeinket?

Nagyon keveset kér tehát a sajtó, a mi sajtónk: Mindenki fizesse be előfizetési díját és szerezzen legalább egy új előfizetőt!

Hamar, míg el nem késtünk. Mikor is hiábavalók lesznek a keserű szemre hányások és indokolt lelkifurdalások, hogy a legutolsó órákban sem láttunk tisztán.

lehet adni őket és különben is ma az embervédelem helyett az állatvédelem van divatban. Megegyik a szívünk a hideg éjszakában kóborló kutya, de nincs részvétünk éhező embertársaink számára.
Leépített élet, leépített kenyér, leépített cirkusz. A sorrend valóban kifogástalan. És logikus. Minden felmorzsolódik lassanként minden leromlik, de a logikánk tökéletes marad továbbra is.
A katasztrófa lovikája ez, igaz, de legalább érdektelen. Mert hasznát venni úgy sem tudjuk, mint a fenti ábra is mutatja.

VILÁG TÜKRE

A sárgák Szovjet-országában

Alábbi cikket Arthur Rundt újságíró most megjelenő utazási műveiből a „Der Mensch wird umgebaut“ (Átépítik az embert) címűből vesszük.

Az utaltan mongol pusztaságon vizsgáltunk. Minden órában találkozunk egy-egy fabódéval, amelyeket mintha szándékosan hintettek volna a végtelen síkra. Néhány ferdeszemű suhanc ijedten szalad a gépkocsi előtt, felfutnak a fabódé tetéjére és innen bámulják a vonós állat nélkül rohanó kocsi.

Bizonyára soha még nem láttak autót. A felnőtteket, akik gyalog, vagy nagykerékű loval befogott kocsin kereszteszik utunkat, különös népi öltözetben látjuk, hosszú köpenyszerű kabát, középen övvel, fejükön hegyes kalap, szörmekarimával.

Autónkat fiatal mongol vezeti, aki a tolmácsom és nyugati viseletben van, sportspakával, kezén karórral. A fiatal ember, akit a sik utra velem adtak, bizonyára a steppén született ilyenféle fabódéban, vagy talán egy „jurtában“ a nomádok kerek nemez sátrában. Most városban él, könyveket olvas, nem hisz a lámai démonokban és szentekben, amelyek ott csüngenek a sátrak belsejében a tűzhely fölött. Nem hisz a sok alakú Buddhában. Szentjei: az autó, a rotációs gép, Istene: a gyár.

Az ország, amelyen autónk végig száguld a mongol-burját köztársaság az orosz-szovjet unió egy része. Körülöttünk a sárga emberek tehát — a nyugati öltözetűek és a népviseletben járók — szovjet-orosz polgárok.

Mi a köztársaság fővárosából jövünk, amelynek kormányzósági épületében csupa sárga-arcú tisztviselő dolgozik. Hűséges szovjetfunkcionáriusok egy fehérbőrű moszkvai férfi enyhe felügyelete mellett. A köztársaság embere azelőtt paraszt volt, az al-elnök etnológusnak mondja magát, tanár ember, aki mielőtt politikai karrierért csinált volna, hosszú ideig Közép-Ázsia népeinek szokásait és külső életét tanulmányozta. Most mindnyájan, az elnök, az al-elnök és a többiek, az új eszme szolgálatában komoly íróasztalok fölött, telefon és írógép között ülnek, látogatókat fogadnak, akiket egy szolga jelent be és végnélküli konferenciákat tartanak vele.

A Távol-Kelet a multban kolóniája volt az európai Oroszországnak és gyarmata a mostani szovjet-rezsimnek azzal a különbséggel, hogy az anyaországot nem választja el tenger a gyarmattól, nem kell hajóra ülni, hanem a hosszú transzszibériai vonal egyik vonatára, hogy az ember elérje. Az anyaország mint mindenkor és mindenütt, boldogítani akarja a kolóniát, magához akarja édesgetni.

Csak hogy ez az anyaország, a szovjet maga is alakulóban van és tökéletlen még. Nagy cél felé törtét, az egész világot e cél felé akarja vezetni, de a nemzetek handicapjában a történelmi sors révén vissza van maradv. A többieket előbb be kell érnie. Az anyaország sokban utánozza a többi népet, de egyuttal egész mást akar, mint amilyenek ezek az utáztott nemzetek.

A koloniális nemzetek is sokrétű célok felé törtetnek. A Távol-Nyugat

felé tekintenek, amelynek fejlett technikája példaként szolgál számukra és a közeli Nyugat az anyaország felé figyelnek, amelyekkel azonos céljaik vannak.

A ferdeszemű pusztalakók, amelyek körülállják autónkat, ránk merednek, mint mindenütt, ahol a primitív ember a civilizált embert csodálja. Csodálják a fotokészülékeket, a töltőtollat, az öngyújtót. Ezek a vadak szovjetpolgárok és tudják rólunk, hogy külföldiek vagyunk, tehát — így oktatták ki őket — ellenségek. Olyanok szeretnének lenni, mint mi, de tudják, hogy olyan kultúra reprezentánsai vagyunk, amelyet el kell pusztítani. Tekintetükben irigység lángol és egyuttal utálkozás.

Az anyaország, amely új areulatót akar adni a világnak, a kolóniákban is megkezdte átalakító munkáját.

Odaát — a vezető megmutatja, merre fog menni az autó — több új ház áll egy csoportban. Szilárd és más tervek alapján elkészített házak. „Ez — mondja a sofőr — Stalinfalva.”

Megállunk a házikók egyike előtt, amely valamivel nagyobb a többinél. Vörös zászló leng az ormáról. Ez Szahtal falvának a közösháza. A községi tanács ünnepélyesen köszönt bennünket. A sárga ember tudja, mi illik. Előbb burját nyelven beszél, majd néhány szót mond oroszul. Többet akartam megtudni tőle, mint udvariasságokat, érdeklődtem tehát a község állatállományáról, az iskola iránt, vajjon sok-e a perlekedés a községben és hogyan illeszkednek bele az emberek az új rendbe. Az utóbbi kérdésnek különös hangsúlya van, mert a község tagjai röviddel azelőtt még nomádok voltak, törvény és jog nélkül vonultak végig a steppeken, egyik legelőről a másikhoz. A pásztornépet betelepítik és beszervezik a szociális közösségbe.

A község tanácsának vezetője elmondja, hogy általában meg vannak elégedve, a községben nem több a perlekedés, mint amennyire éppen szükség van. Hálásak az oroszoknak, hogy nyugodalmat hoztak nekik. Amíg szegénysorban élnek, nem is panaszkodnak. Akkor kezdődik a baj, amikor egyesek jó módra lendülnek. Mert akkor jön a szovjet és elkobozza a fölös javakat. A jómóduak pedig titokban szervezkednek nacionalista jelszavak alatt. A sárgák fővárosában az irászatlan mőgyött mosolyognak a sárga emberek. De jól tudják, hogy hivataluk nem minden veszély nélkül való. Ha egy napon a nacionalisták riadót fújnak, ők lesznek az elsők, akikkel a lázadók leszámolnak. Kegyetlenek és irtalmatlanok ezek a sárgák és pedig nemcsak az idegen faj-tabelivel szemben.

Moszkva irvekszik ebben a gvarmatii országban kiépíteni a szociális rendszert. Harcol a magántöke ellen és kommunális gazdaságra törekszik. A vallásosság kipusztítása nem nehéz feladat. A mongol buddhizmus ugyanis nagyon primitív és nem nagyon ragaszkodik hozzá a nép.

A nyugati technika áldása későbbi időpontban érkezik el a sárgákhoz. E technikai kellékekre egyelőre szükség van magának az országnak. Majd egykor, ha a barnasárga földeket mesterségesen fogják öntözni, akkor minden sárga férfi töltőtoll fölött fog rendelkezni és kicsi órája lesz, amit a karján fog hordani.

DR KULCSAR ISTVAN: Bevezetés az individuálpeszichológiába. — Ára 123 lej. Megrendelhető az Uj Kelet könyvostályában.

Anglia a legközelebbi jóvátételi konferencián a háborus jóvátételek teljes törlesztését fogja javasolni

Franciaország mégis engedni fog?

Párizs, december 2. Több párizsi lap közli azt az értesülést, hogy Anglia a legközelebbi nemzetközi jóvátételi konferencián a háborus jóvátételek teljes törlesztését fogja javasolni.

Francia politikai körök véleménye szerint a reparációk elengedésétől nem lehet várni a német revíziós mozgalom ellanyhulását.

Berlin, december 2. A jelek arra

vallanak, hogy Franciaország mégsem fogja kiélezni a politikai természetű adósságok prioritását Németországnak a külföldi magánhitelezőkkel szemben, mert belátja, hogy ez csak akadémikus jellegű vita volna, mivel Németország egyhamar úgy sem lesz abban a helyzetben, hogy fizessen.

Amerikai kormánydiagnózis szerint az egész világon nő a munkanélküliség, a nyersanyagokat nem vásárolják, teljes a bizonytalanság politikai és adózási téren

Egy év alatt 1200 millió dollárral csökkent az amerikai takarékbetétek összege

Párizs, december 2. Amerikai kormánykörökben a világ gazdasági helyzetét a következőkkel jellemzik: a munkanélküliség terjedése, megvehetetlen óriási nyersanyag- és élelmiszerkészletek felhalmozódása, általános áreszkendés s bizonytalanság politikai és adózási téren.

Ezzel kapcsolatban azt is megállapítják, hogy Amerikában a takarékbetétek összege egy év alatt több, mint

ezzerkétszáz millió dollárral kevesedett. A nemzeti jövedelem 1929-hez képest 7073 millió dollárral csökkent.

Az is jellemző az amerikai helyzetre, hogy az amerikai tengerészeti minisztérium három torpedórombolót egy gyümölcskereskedőnek eladott. Az elavult hadihajókat a cég banánszállításra fogja felhasználni.

A Kreditanstalt ügye ismét az osztrák politikai élet homlokterébe került

Az intézet élére végrehajtó-bizottság kerül. Az új törvény ellen a szocialisták élesen állást foglalnak

Bécs, december 2. Beavatottak szerint a Kreditanstalt vezetőségének képe a közeljövőben teljesen meg fog változni. Az intézet élére végrehajtó-bizottság kerül, két külföldi és két osztrák taggal, a külföldi vezérigazgatóval.

A külföldi hitelezőkkel legutóbb folytatott tárgyalások folyamán a kormány kötelezte magát arra, hogy a pénzügyi közgyűlés és a parlament az új rendszerhez hozzájárulásukat fogják adni.

Ugy hírlik, hogy a kormány fel fogja függeszteni a törvényhozással a Kreditanstalt-ra vonatkozóan, az osztrák kereskedelmi törvénynek azt a rendelkezését, hogy az alaptőkéjének felét veszített vállalat felszámolni köteles.

A lapok szerint a szociáldemokrata-

párt a nemzeti tanács plénumában támadni fogja a kormányt a megállapodások miatt s az új lex Kreditanstalt nem fog simán menni.

Lehetségesnek tartják, hogy Van Hengel amsterdami bankszakértő, a hitelezők egy csoportjának bizalmi embere közelebből elhagyja Ausztriát.

A Kreditanstalt ügye most ismét a politikai élet előterébe került.

Bécs, december 2. Az osztrák kormány betérjesztette a nemzeti tanács elé a felsőlóvi vasutvonal állami tulajdonba vételéről intézkedő törvényjavaslatot. A minisztertanács elhatározta, hogy a Kreditanstalt ügyében újabb törvényjavaslatot készített és közelebből szintén a törvényhozás elé viszi.

A japán császár lemondással fenyegetőzött arra az esetre, ha a katonai párt nem áll el intranszignens magatartásától

A japán császár egyenes parancsra rendelték el a mukden-környéki japán visszavonulást. Diplomáciai körökben most kedvezően ítélik meg a mandzsuriai helyzetet

London, december 2. A Press Association szerint Észak-Mandzsuriaiban újabb kínai csapatok meneteinek Tsitsikar felé az ott hagyott esekélyszámú japán helyőrség megtámadására. Emiatt vált szükségessé délről japán csapaterősítések küldése. A tókiói kínai nagykövetség azt az információját juttatta el a nankingi kormányhoz, hogy a mukden-környéki japán visszavonulást a japán császár egyenes parancsára rendelték el, aki lemondással fenyegetőzött arra az esetre, ha a katonai párt továbbra is intranszignens magatartást tanúsít a nemzetközi bonyodalmakkal fenyegető kérdésben.

A Times táviratai szerint a japánok örömmel fogadják a Csin-Csau környékén létesítendő semleges zóna tervét. Remé-

lik, hogy további harcokra nem igen fog sor kerülni.

Diplomáciai körökben a mandzsuriai helyzetet most kedvezően ítélik. Megvannak győződve, hogy a Népszövetség erőyes magatartással gyors megoldást érhet el.

London, december 2. A Press Association távirata szerint a japán vezérkari főnök Charbinba érkezett. Egyes hírek arról szólnak, hogy a japánok átvennék a keletkínai vasut vonalát, amelyet eddig az oroszok béreltek Kínától. A Daily Telegraphhoz érkezett jelentés szerint pekingi diákok Nankingban japánellenes, háborúra uszító tüntetéseket rendeztek. A British United Press közli, hogy a kínai külügyminisztérium hivatalos köz-

leményben is elismerte, hogy a japánok Csin-Csau környékét tényleg kiürítették Nankingban biznak a konfliktus békés intézésében.

Párizs, december 2. Este a népszövetségi tanács bizalmas ülést tartott, amelyen a kínai és japán delegátusok nem vettek részt. A tanácsban bizakodó a hangulat a mandzsuriai konfliktus kiküszöbölése tekintetében.

Titulescu nem nyilatkozik, hogy elfogadná-e a nemzeti párt elnökségét

Bucuresti-Bukarest, december 2. Reuter-ügynökség londoni tudósítója megkérdezte Titulescut, van-e tudomása arról a tervről, hogy fel akarják ajánlani részére a nemzeti parasztpárt elnöki tiszttségét. A londoni követ kijelentette az újságíróknak, hogy nem tud semmit ilyen tervről, viszont nem tartaná ildomosnak, hogy nyilatkozzék arról, mi lenne az álláspontja, ha ilyen megiszteltetés tényleg érné. Ezért nem adhat határozott választ arra a kérdésre sem, hogy elfogadná-e egy romániai politikai párt elnökségét vagy sem.

Negatív eredménnyel zárult be az indiai kerekasztal-konferencia

Gandhi utóára is India teljes függetlensége proklamálásának szükségességét hangoztatta

London, december 2. Az indiai kerekasztalkonferencia ma megtartotta záróülését. A királyi leiratot olvasták fel, amely a politikai vezetők további tárgyalásokra, türelemre és az együttműködés lehetőségének keresésére buzdítja. Macdonald záróbeszédében sajnálattal állapította meg, hogy a konferencián az indiai kisebbségek problémáit nem lehetett megoldáshoz juttatni. Újlag megismételte, hogy a kormánynak szándékában áll Indiának federációs alkotmányt juttatni. A miniszterelnök bejelentette, hogy az északnyugati határvidékből külön tartományt fognak kreálni s közvetlenül az alkirály fennhatósága alá fogják helyezni. Gandhi újlag hangoztatta India önállósága proklamálásának szükségességét, de egyuttal melegen emlékezett meg Macdonald érdemeiről, akinek hálával tartoznak, még akkor is, ha arra kerülne a sor, hogy Anglia és a hindu nacionalista párt utjai elváljanak. Az ülés végén Gandhi kérésre járult Macdonalddal s hosszasan, szívélyesen rázták egymás kezét.

EGYESÜLETI ÉLET

Az Akademihi Barisszia ma este 9 órakor A. C.-t tart a Str. Baron L. Pop 10. szám alatti helyiségben, amelyre kérjük az Akademihi Barisszia összes tagjainak pontos megjelenését. Az A. C. keretében dr. N. M. Gelber varsói zsidó író és történész fog előadást tartani a cionizmus történelmi fejlődéséről. **Vezetőség.**

Prof. I. Silberbusch előadása a cionista szemínáriumon. A cionista helyicsoport által rendezett szemínárium f. hó 3-án. ma este pont félkilenc órai kezdettel a neológ hitközség téli imatermében (Reg. Ferd. 52.) prof. I. Silberbusch tart előadást „A zsidóság szociális strukturája” címen. Érdeklődőket szívesen lát és pontos megjelenést kér a helyicsoport vezetősége.

A kolozsvári zsidó egyetemi hallgatók f. hó 5-én, szombaton este 9 órai kezdettel teaestélyt rendeznek a Zsidó Diákmenza összes helyiségeiben. Chanukára való tekintettel a rendezőség kellemes meglepetésekkel fogja az eddigi esték szokásos nívóját emelni. Tekintettel arra, hogy külön meghívót nem bocsátunk ki. ezuton kérjük az érdeklődők minél nagyobb számban való megjelenését. A rendezőség.

A szezon első bálja! A Haggibbor sport egyesület vigalmi bizottsága ezuton hozza a n. é. közönség szives tudomására, hogy a szokásos Haggibbor-bál 1932. január 9-én (szombaton) lesz megrendezve. Bővebbet későbbi tudósításokban.

December 5. Chanuka első napja. Kórházi Szombat.

„Francia mint March

francia kormán

Párizs, december 2. Párizs és kimerítő ut... a francia kamara... amelyek bizony... elnök interpelláció... tagjai érdekes... Franciaország... pénzügyi orientáció... sítette, hogy Franci... szög között létre jö... szerződés, sőt azt... francia kormány vez... gézték a kamara elő...

Franciaország sokk... fog külföldi külsőno... eljárni és általában... fogja a pénzügyi... külföldi kölcsönöket... ideig legalább is... folyósítsa

Európa általános po... lyzetere mind a két... vül fontossággal b... politikai tájékozódá... politikája szempontjáb... érintik Franciaors... irányvonalai, amel...

a román kormányna... den körülmények k... kell ver

A francia kamara... en Bergery szocialis... ett kérdést a kormán... hogy a Franciaország... tti meg nem támad... arafáltak? A jelenl... miniszter a kérdésre... vel. Erre szót kért... ki a jelenlévő Lava... tetteve szavait, azt k... nem támadási szerző... gy csak a fran... Hennessy tovább ment... megkérdezte, hogy... asi szerződés kizár... s Oroszország közöt... pedig Oroszország... hogy a vele szomszéd... aláírja a meg nem t... Hennessy a kérdés... an Romániára célzo...

az orosz-francia t... indulása alkalmáva... hogy a szovjet-k... országgal és Rom... hasonló s

Az oroszok azonnal...ást Lengyelországg... hajlandók arra, hog... ási szerződésbe Ro...

Laval francia min... zolt Hennessy kérdé... kamara feszült fi... miniszterelnök F... színű, hogy Laval e... az orosz kérdésben... ációkra, amelyek... Hennessy volt a... nnessy különös figye... pellációjában az or... nek, amelyről a kö... — Azon informá... ket betérjesztettem.

Oroszország hata... vezetett, körülbelül... főnyire rugó. sor... delkezik. Emögö... modern államban... milliói állanak... fegyvert

A szovjet hadsereg... tulajdonsága, ame... haderő sem rende... kiváló huszárkülön... aviatika hasonlókép... Nem szabad szem... háborúra kerül sor... statikus, hanem d... a mozgó harcász... ország teljesen... ilyen háborúra. E... megszervezett teng... aviatika fölött re... szabad elfelejteni,

"Franciaország sem olyan gazdag, mint aminőnek hiszik" – mondja Marchandeu, a francia radikálisok egyik vezére

Francia kormány elhatározta, hogy minden új külföldi hitelkérést vissza fog utasítani. Nem tudunk többet reszkározni – zugja a francia sajtó

Párizs, december 2. A párizsi lapok és kimerítő utasításokat közöltek a francia kamara legutóbbi két üléséről, amelyek bizonyos ellenzéki képviselők interpelláció nyomán a korábbi tagjai érdekes megvilágításba hozták Franciaország új külpolitikai és pénzügyi orientációját. Briand megígérte, hogy Franciaország és Oroszország között létre jött a megemlékezés szerződés, sőt azt már parafálták is. A francia kormány vezetői ugyancsak lementették a kamara előtt, hogy a jövőben Franciaország sokkal óvatosabban fogja külföldi kölcsönök folyósításánál eljárni és általában olyan irányban fogja a pénzügyi befolyásolást, hogy külföldi kölcsönököt egy bizonyos mértékig legalább is egyáltalán ne folyósítsanak.

Az egész francia közvélemény nagy érdeklődéssel várja a miniszterelnök felvilágosításait. Addig is egy parlamentben, mint a sajtóban erőteljes propaganda folyik a Franciaország által külföldi államok számára folyósított kölcsönök ellen, amelyek az utóbbi időben rendkívül népszerűtlenné lettek. A sajtóban és a parlamentben egyaránt azt hangoztatják, hogy a külföldi kölcsönök folyósítását teljesen be kell szüntetni. A rizikó tulságosan nagy s Franciaország nem oly gazdag, hogy akárkinek hitellezen. Ezen felül az is kiderült, hogy azok az államok, amelyek kölcsönt kaptak, hálátlanoknak bizonyultak Franciaországgal szemben.

Jugoszláviának folyósított kölcsönök-höz. Marchandeu radikális képviselő a plénum előtt is interpellált ebben a kérdésben és a következőket mondotta: — Tulságosan sokat adtunk már. Nem adhatunk többet. Nem teljesíthetjük tovább a kívülről jövő hitelkérdéseket, mint hogy Franciaország nem oly gazdag, mint amilyennek hiszik azok, akik a Banque de France aranykészletét veszik a gazdaság értékmérőjéül. Ha újabb kölcsönöket fognak kérni önkéntől — fordult Marchandeu a miniszteri padok felé — úgy válaszolják azt, hogy nem tehetnek semmit a kamara külügyi és pénzügyi bizottságainak hozzájárulása nélkül. Fedezék magukat ezzel a két bizottsággal, amelyek vissza fognak minden kölcsönkérést utasítani. Marchandeu interpellációja nagy visszhangra talált a közvéleményben. A külföldi kölcsönök elleni áramlat oly erős,

VIGYÁZZON!
KOPASZ LESZ,
HA HAJÁT NEM
EGGER PETROL
HAJSZESSZEL MOSSA, MERT
HAJHULLÁS és HAJKORPA
ellen ez a legbiztosabb szer.
MINDEN GYÓGYSZERTÁRBAN és
DROGÉRIÁBAN KAPHATÓ.

hogy a kormány kénytelen lesz a nyomásnak engedni és a külföldi hitelkéréseket visszautasítani. A külföldi kölcsönök ügyében eddig kizárólag a kormány tagjai tárgyaltak, a kamara bizottságainak bevonása nélkül. A jövőben ez már nem lesz lehetséges. A nyilvános kölcsönökön kívül a francia kormány a szövetséges államoknak katonai célokra különböző hiteleket folyósított a kincstár rendelkezésére álló összegekből. Három évvel ezelőtt a francia kincstár 18 milliárd frank felesleggel rendelkezett. Ha Franciaországot nem fogják gazdasági megvárakoztatások érni, úgy ez a hitelforrás esetleg nem fog kiszáradni.

A helyzet azonban az, hogy ma már a francia kincstárnak sem megy olyan jól, mint régebben. A 18 milliárdnyi felesleg alig néhány milliárdra zsugorodott össze.

A világgazdaságra nézve a francia kormány új hitel-politikája igen szomorú perspektívákat jelent, mert Franciaország az egyetlen állam ma, amelynek még módjában állt volna kölcsönökkel és hitelekkel injekciózni a beteg világ gazdaságát.

A font újabb zuhanásával egyidejűleg a dán, svéd, norvég, török és görög valuták is lényeges árfolyamveszteségeket szenvedtek

Az új értékesítés a Wall-Street köreiben nagy izgalmat keltett. Zuglósdsédek és spekulánsok harca a font ellen. Fontos tárgyalások készülnek a francia és angol kormányok között

Zürich, december 2. A svájci tőzsdéken a font értékelésében újabb esés volt. Tegnap 16.85—17 svájci frankot fizettek az angol fizetőeszközökért. Egyidejűleg az értéktőzsdéken a fonton kívül a dán, norvég és svéd korona, továbbá a görög drachma és a török lira is lényeges árfolyamveszteséget szenvedtek. A skandináv valuták diszparitása az aranystandard felfüggesztése óta meghaladja a 35 százalékot. London, december 2. A francia font kínálat a világ értéktőzsdéin tovább tart. Ennek tulajdonítják az újabb értékesítéseket. Az aranystandard felfüggesztése óta az értékesítés Amerikában is

több, mint harminc százalékos. Az új értékesítés a Wall-street köreiben nagy izgalmat keltett. Londonban a font elleni ostromot összefüggésbe hozzák a németországi fizetőképesség felülvizsgálatára Bazel be híttőre összehívott Young-bizottság üléseivel is. Természetesen az egész pénzügyvilág feszült figyelemmel kíséri azt a mérkőzést, amelyet a zuglósdsédek s amerikai és európai spekulánsok Párizsban és Amszterdamban az angol font ellen folytatnak. Egyidejűleg a liverpooli gabonátőzsdé a font újabb árésése miatt 4.5 pennyvel magasabb buzaárakat jegyzett. Párizs, december 2. Flandin tár-

gyalt a Francia Bank kormányzójával és ügyvezető igazgatóival. A lapok e tanácskozással kapcsolatban rámutatnak arra, hogy a francia pénzügyminiszter angliai tanácskozásai során a font árfolyamának támogatásáról is tárgyalt. Politikai és pénzügyi körökben Flandin utját a londoni és párizsi kormányok közötti fontos tárgyalások bevezetőjének tartják. Ugy hírlik, hogy a jövő héten francia gazdasági minisztériumok szakértőiből álló bizottság utazik az angol fővárosba, hogy a védővámok bevezetése után előállt helyzetről angol minisztériumi vezetőkkel tárgyalást folytassanak.

Két regáti fezőr élet-halál harca egy negyvenmillió lejt érő hegy tulajdonjogáért

Két híres francia grafológust hívtak Ploestibe, hogy mondjanak véleményt a bonyolult hamisítási ügyben

Bucuresti-Bukarest, december 2. A ploesti törvényszék tegnap délelőtt egy rendkívül érdekes és az egész romániai jogászvilágot foglalkoztató per tárgyalását kezdte meg. A per tárgyat egy Buzu megyei hegy képezi, amelynek értéke meghaladja a negyvenmillió lejt és amelynek tulajdonjogáért a leggyafurtabb eszközökkel harcol egymással két regáti fezőr. A per már az összes igazság szolgáltatási fórumokat megjárta, a legfőbb semmitőszék azonban új tárgyalást rendelt el az ügyben és a pert indokolt gyanuok miatt az ilfovi törvényszéktől a prahovamegyei törvényszékhez tette át. A per előzményei még 1920-ra nyulnak vissza. P. Sachellari, a buzeu megyei Coriu hegy tulajdonosa, 1920-ban megvételre ajánlotta fel a hegyet egy Bolfist nevű tecucu-i kereskedőnek. Bolfist két és félmillió lejt ígért a hegyért, amelynek megvételére opciót kapott. 1922 december 6-án Bolfist perrel tá-

madja meg Sachellari és magának követeli a hegy tulajdonjogát azon a címen, hogy az opcióból, miután nem vonták vissza, adás-vételi szerződés lett. A bukaresti törvényszék helyt ad a keresetnek, mire Sachellari fellebbez. A Tábla előtt Bolfist bemutatja Sachellarinak egy levelét, amelyben ez lemond a hegy tulajdonjogáról. Sachellari a Tábla előtt kijelenti, hogy a levelet nem ő írta és aláírása hamis. A Tábla szakértőt nevez ki, aki megállapítja, hogy az aláírás Sachellariétől származik. Ez nem hagyja magát és feljeleníti Bolfist magánokirathamisítás miatt. Az ügyben vizsgálatot vezetnek be. Stanescu vizsgálóbíró más írászakértő véleményét kéri ki. Ez megállapítja, hogy a Bolfist kezében levő két levél közül az egyiknek az aláírása hamis, a másikat pedig bianco írta alá Sachellari és annak szövegét utólag töltötték ki. Az ügyészség elkészíti a vádiratot s a tárgyalásra két világhírű francia grafológust hív meg. A francia gra-

fológusok jelentésükben megállapítják, hogy az egyik aláírás otromba hamisítás, a másik pedig kaucukbélyegzőtől származik. A vizsgálóbíró csodálatosképpen mégis oda konkludál, hogy Bolfistnak nem állott érdekében a leveleket meghamisítani és ezért eiejti a vádat. Az ügyészség fellebbez és a vádtanács magánokirathamisítás miatt megnyitja az eljárást Bolfist ellen. Bolfist megfellebbezi a vádtanács döntését. Az ügy az ilfovi törvényszék, majd a Tábla elé kerül, végül a legfőbb semmitőszék határozata értelmében az ügy tárgyalását a prahovai törvényszékhez teszik át.

A prahovai törvényszék Popovici bíró elnöke alatt tegnap délelőtt kezdte meg a per tárgyalását. A két fél érdekeit a legkiválóbb és legelismertebb román jogászok képviselik, közöttük Iunian volt igazságügyminiszter, Istrate-Nicescu, Rosenthal, Ottulescu és mások.

ember 3.
a japán
kiürítették
us békés el
népszöveget
artott, ame
átusok nem
kodó a han
us kiküszö
latko-
ná-e a
párt
ber 2. A
sitója meg-
omása arról
ajánlani ré-
nöki tisztsé-
te az újság-
ilyen terr-
osnak, hogy
álláspon-
nyleg erné-
laszt arra
dná-e egy
ségét vagy
nyel
kerék-
cia
s függet-
szük-
ta
ai kerék-
otta záró-
asták fel,
ábbi tár-
rüttműkö-
buzdítja.
alattal ál-
án az in-
lehetett
egismétel-
kában áll
juttatni.
hogy az
on tartó-
ul az al-
helyezni.
ndia ön-
gességét,
neg Mac-
ne a sor,
ista párt
Gandhi
s hosz-
s kezét.
ET
e 9 óra-
Pop 10.
kérjük
agjainak
erétében
és tör-
onizmus
cionista
csoport
ó 3-án.
dettel a
n (Reg.
art elő-
turája"
és pon-
t veze-
allgatók
kezdet-
Diák-
nukára
ellemes
ék szo-
l arra,
nk ki-
minél
ét. A
sport
hossa
hogy
január
e. Bő-
Kör-

A kormány puccsszerűen meg akarta kezdeni a költségvetés tárgyalását, de az ellenzéki képviselők megakadályozták a napirend megváltoztatását

A fellrati vitában szólásra jelentkezett az ujonnan alakult Manolescu-csoport. Busila mérnök az Ugir elnöke nagy expozét tartott a gazdasági helyzetről

Cuza professzor és Singer zsidó képviselő egy napon szólalnak fel a fellrati vitához

Bucuresti-Bukarest, december 2. (Az Uj Kelet tudósítójától). A kamara mai ülésén Argetoianu pénzügyminiszter még napirend előtt azt a kérést intézte a képviselőkhez, hogy szakítsák meg a fellrati vitát, kezdjenek haladéktalanul hozzá a költségvetés tárgyalásához és a fellrati vitát folytassák majd pénteken. Még mielőtt a kamara dönthetett volna a pénzügyminiszter kérése felett, az ellenzéki képviselők sorra jelentkeztek szólásra és különböző interpellációkat jelentettek be.

Egész halom interpellációt jelentettek be

Toni képviselő, Jorga egykori leghűségesebb híve, tiltakozott a tanítók hitel-szövetkezetének feloszlata ellen, Bogdan Duica a marosvásárhelyi nyugdíjasok keserves sorsáról jelentett be interpellációt, Dinu Bratianu pedig ama kölcsönök és koncessziók iránt érdeklődött, amelyeket a Banca Nationala, illetőleg az állam nyújtottak egy magánbankháznak s amelyek szerinte meghaladják azt a mértéket, amelyet egy magáncégnek az állami intézmények nyújthatnának.

Ezután Cuza professzor lép a pódiumra, aki kivételesen nem a zsidókérdésről interpellált, hanem az iránt érdeklődött, hogy miért égetik el az állami petróleumtelepeken a pakurát?

— Azért, mert nem lehet eladni — felelte a pénzügyminiszter.

Dimitriu liberális képviselő a dohányjövédék koncesszionálásával kapcsolatban jelent be interpellációt, Raducanu volt nemzeti parasztpárti munkaügyi miniszter az iránt érdeklődik, hogy miért maradt el a román-német kereskedelmi szerződés applikálása? Costinescu liberális képviselő, aki a liberális kormány alatt Bukarest főpolgármestere volt, a fővárosi villamosművek koncessziója ügyében jelentett be interpellációt.

Az ellenzék tiltakozik a költségvetési vita puccsszerű kitűzése ellen

A kamara ezután áttért a napirendre. Minthogy a pénzügyminiszter napirend előtti bejelentését a képviselők sem nemmel, sem igennel nem választották, mindeki természetesen vette, hogy a Ház folytatni fogja a fellrati javaslat vitáját. Annál nagyobb meglepetést keltett, hogy Pompei elnök minden előzetes bejelentés nélkül felolvasta azoknak a képviselőknek a neveit, akik a költségvetési vitára eddig feliratkoztak, majd megadta Corceanu képviselőnek, a költségvetés előadójának a szót, hogy a költségvetési vitát jelentésével megnyissa.

Az elnöki enunciacióra hatalmas zajongással feleltek az ellenzéki képviselők, akiknek kiáltásait nem tudta elnyomni a többségi képviselők tapsvihara sem. Trancu Jasi és Lupu ököllel döngözték a padokat és alig hagyták szóhoz jutni a pénzügyminisztert, aki meg akarta magyarázni, hogy miért van szükség a napirend megváltoztatására.

Nagynehezen végül szóhoz jutott Argetoianu miniszter és a következő bejelentést tette:

— Meg fogjuk kezdeni a költségvetési vitát, mert a Ház már hétfőn hozzájárult a fellrati vita elhalasztásához és ahhoz, hogy a költségvetési vita szerdán megkezdődjék.

A pénzügyminiszternek erre a bejelentésére még hatalmasabb lármát keletkezett. Trancu-Jasi felrohant az emelvényre és onnan kiáltotta a miniszteri padosorok felé:

— Nem igaz az, amit a pénzügyminiszter állít!

Lupu tiltakozik az ellen, hogy sebtében elővegyék a költségvetés tárgyalását, amikor a kormány által heorikusnak nevezett és súlyos hibákkal teli költségvetés megtervezése nyugodtabb előkészítést és atmoszférát igényel. Ehhez a tiltakozáshoz csatlakozik Otetelesanu, majd Dinu Bratianu is, aki kijelenti, hogy a képviselők

fel sincsenek készülve a költségvetés vitájára.

A pénzügyminiszter hozzájárul a költségvetési vita elhalasztásához

Popovici volt pénzügyminiszter is tiltakozik a költségvetési vita megkezdése ellen. Kijelenti, hogy az ellenzéki pártok nem gondolnak obstrukcióra. Nem is fordult elő még a román parlamentben, hogy a költségvetési vitát megobstruálták volna a pártok. Ellenben éppen a nyugodt atmoszféra érdekében szükséges, hogy a napirendet ne változtassák meg és a költségvetési vita megkezdése maradjon el hétfőre.

Argetoianu: Amennyiben nincs az ellenzék obstrukciójáról szó, úgy hozzájárulok én is ahhoz, hogy most folytassuk a fellrati vitát s a költségvetés tárgyalásához csak holnap kezdünk hozzá.

Pompei elnök ezek után a költségvetési vitát levette a napirendről és bejelentette a fellrati folytatását, amelynek egyetlen érdekessége egy új párt jelentkezése volt. Florin Zaharia ugyanis még tíz képviselő társa nevében a Manolescu-párt részéről kért szót. Bejelentette, hogy a csoport, épp úgy, mint eddig, a többséggel való kollaboráció alapján áll, a legobjektivebb módon fogják figyelni a kormány törvényjavaslatait és intézkedéseit, de fenntartják maguknak az akció- és gondolat szabadságot minden olyan esetben, amikor a kormány eltérne eredeti intencióitól.

Ezután Busila képviselő, a gyáriparosok reprezentánsa tartott a nagyipar nevében a gazdasági válság minden ágára kiterjedő hatalmas beszédet. A holnapi nap folyamán Duca, Cuza és Singer képviselők felszólalásai következnek.

Elmentéses hírek a kormány átszervezéséről

Istrate Micescu és Vasilescu-Vaijean állítólag belépnek a kormányba

Bucuresti-Bukarest, december 2. Bukaresti politikai körökben ellentétes hírek terjedtek el a kormány átszervezéséről. Az „Epoca” értesülése szerint a kormány átszervezése során Istrate Micescun kívül Valjeanu is belép a kormányba. Mindketten tudvalevően Bratianu György pártjának voltak a tagjai, ahonnan akkor léptek ki, amikor Bratianu nem akart a kormánnyal kolaborálni és a választások

kon külön utakon indult el. Szó van arról is — írja a lap — hogy Argetoianu csak a pénzügyi tárcát tartja meg és belügyminiszteré Petrovici professzort nevezné ki. Ez a hír azonban nem talál sok hitelt. Az Adeverul szerint egyébként az összes miniszterváltásról szóló hírek órák kombinációk és Hamangiu igazságügyminiszter is a helyén marad.

A király tizezer lejt küldött egy nyomorgó petrozsényi családnak,

de a pénzügyigazgatóság lefoglalta a király ajándékát adóba

Déva, december 2. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Petrozsényban él egy szerencsétlen zsidó ember, illetőleg jobban mondva nem is él, csak tengődik napról-napra, feleségével és tizenhárom gyermekével együtt. Marmor Mózesnek hívják ezt a soksaládú és kevéspénzű zsidót, aki egy szép napon gondolt egy nagyot s elküldte a királynak népes családja fényképét, valamennyi gyermekének születési bizonyítványát és egy kérvényben megírta azt is, hogy családjának a szoros értelmében nincs mit ennie.

A megható kérvénynek meg is lett a foganatja, amennyiben 10 ezer lejt utaltatott át magánpénztárából a dévai pénzügyigazgatóság útján. Marmor Mózesnek azonban nem sok öröme telt a pénzküldeményben. A dévai pénzügyigazgatóság ugyanis felfedezte, hogy még a joidékből 12 ezer lejt adóhátraléka van és a király pénzküldeményét adótartozásának a javára könyvelték el. Marmor nem hagyta annyiban a dolgot, új keserves levéllel fordult a kabinetirodához, amelynek intervenciójára ezután a pénzügyigazgatóság mégis ki fizette a király ajándékát, illetőleg csak 9000 lejt, mert 1000 lejt ezuttal visszatartották a régi adósság törlesztésére.

Benes szerint a gazdasági válságból tervszerű gazdálkodással kell keresni a kivezető utat

Prága, december 2. A csehszlovák nemzeti szocialista párt végrehajtóbizottsága tegnap ülést tartott, amelyen Klotfác szenátor elnökölt és amelyen beszédet mondott dr. Benes külügyminiszter is.

Benes külügyminiszter a nemzetközi politikai és gazdasági helyzetet ismertette és rámutatott mindama problémák szoros összefüggésére és közös nevezőjére, amelyek ma a világot foglalkoztatják, különösen ami a gazdasági krízist illeti, amelynek megoldása

mögött háttérbe szorulnak bizonyos tekintetben a többi problémák, bárminyre fontosak is egyébként.

A háború után a konjunktúra idejében a termelőképesség fokozása tulajdonképpen a cél, ami viszont a stagnálást hozta, majd a kisebb ipari vállalatok csődje és a munkanélküliség.

A gazdasági bizonytalanság fokozza a politikai bizonytalanságot, amely az egyes országokban különbözőképpen nyilvánul ugyan meg, de minden-

ütt zavarokat okoz és fokozza a krízist.

Ezeknek az állapotoknak megváltoztatását a tervszerű gazdálkodásban résik, amelynek végrehajtásában is tekintélyes rész jut az államnak. adóprakszissal az állam új koncepcióját alkotjuk meg, amely változtatja funkcióját és nemcsak kulturális és szociális hivatást teljesít, hanem gazdaságát is.

Az állam mindinkább irányítója lesz a gazdasági életnek és kiegyenlítő osztálykülönbségeket, hogy ily módon minden polgárának biztosítsa a munkalehetőséget.

A mi helyzetünk ebben az általános lában adva van azzal, hogy politikailag erős, gazdaságilag szolid, szociális szempontból pedig egészséges állami vagyunk. Eppen ezért nem kell a jövőt félni, noha mi is nehéz idők fogunk átélni. Csupán arról van szó, hogy a legközelebbi években ne jussunk vissza aldozatoktól. Mindnyájunknak át kell érezni, hogy ezekre aldozatokra szükség van és hogy munkunk az állam jobb és szebb jövőjéért következik.

Dr. Franke miniszter a belpolitikai problémákról és az államháztartás egyensúlyának szükségességéről szólt, va megmagyarázta, hogy az állam alkalmazottak karácsonyi renumerációjának elintézése azért történt meg, mert ehhez az utolsó rendszer bályhoz csak végszükség esetén lehetett folyamodni.

A miniszter ezután az államvasutak és a postaigazgatás helyzetét ismertette és kifejtette annak szükségességét, hogy a vasuti alkalmazottak maguk foglalkozzanak komolyan azzal a kérdéssel, hogy mi történjék a vasutak és ne engedjék át ezt a kérdést másoknak, akik talán az állam és a szociális mélyzet érdekei ellen fogják azt megoldani.

Az államnak nehéz időkben is szolidárisnak kell lenni, sőt akkor még inkább, mint máskor.

— Autókatasztrófa érte a német Birodalmi Bank volt elnökét. Berlinből jelentik: Hjalmar Schachtot, a Birodalmi Bank volt elnökét a rostocok-berlini vonalon Waren, mecklenburg-schwerin városka közelében autószerencsétlenség érte. Gépkocsija a csonttá fagyott síkúton megcsuszott, felborult és utasa maga alá temette. A volt birodalmi bank elnököt súlyos belső sérülésekkel szállították be a wahreni kórházba.

— Arannyal nem fedezett bankjegyeket bocsájt ki karácsonyra az Angol Bank Londonból jelentik: Az Angol Bank felhatalmazást kapott arra, hogy december 15-ig arannyal nem fedezett bankjegyeket bocsáthasson ki 15 millió font értékben, azon célból, hogy a kereskedelmet a karácsonyi vásárral kapcsolatban károsodás ne érje.

— Torlasz és tűz állította meg a linzi vonatot. Linzből jelentik: Ismeretlen tettesek ki akarták siklítani a hétfő esti szerelmesvonatot, amely Praegarten állomástól háromnegyed 8 órakor hagyta el Linz irányában. Több helyen el volt torlaszolva a pálya, de a mozdony kerekei az akadályokat a sinek közé gördítették és a mozdonyvezető baj nélkül megállította a vonatot. A merénylők felgyújtották a vasuti ór kunyhójának tetőzetét, hogy így állítsák meg a vonatot, ha nem siklik ki a torlaszon. Ezen a vonaton nagy összegű cseh valutát szállítottak Linzbe s ugyancsak a merénylők ezt akarták elrabolni. A csendőrség egyelőre hiába keresi a merénylőket.

— Hymans belga külügyminiszter feltűnő kijelentése a vámuiookról. Brüsszélből jelentik: A kamara ülésén Sinzot képviselő a francia-holland-belga vámuioi létrehozását sürgette. Pater képviselő hasonló értelemben szólalt fel. Hymans külügyminiszter az interpellációkra válaszolva hangsúlyozta, hogy a vámuioi megvalósítása rendkívüli nehézségekbe ütközik. Franciaország védelmezi mezőgazdaságát, míg Belgium mindig a szabad árucserre híve volt. Franciaország zárt ország, amelyet Európa nem érdekel. Franciaország abban a szerencsés helyzetben van, hogy önmagában is megélhet. A vámuio — mondotta a miniszter — csak akkor volna lehetséges, ha a két ország egyike lemondana eddigi politikájáról.

A despo...
C...
C...
m...

Budapest, de...
ben bűnösök...
végrehajtóbizot...
tis bíróság elé...
ség ellenük gy...
zés és lázadás...
Azok, akik a...
kivitel módjair...
son fognak vé...
előtt.

Tegnap letar...
igazgatót, a D...
jét, a Magyar...
ját, mert pártja...
kiszérelt előkész...

Temesváry é...
net vissza. A...
Szegeden tünt...
szöb Budapest...
többöző alakua...
ebben a minősé...
a legtágabb jog...
például azonna...
volt. Később kil...
kéből s a polgár...
Egy filmvállal...
olyan előnyöket...
zett, hogy emia...
ték a mozgói...
Monopolisztikus...
filmek gyártásá...
ték, hogy ezeket...
iskolásgyermeke...
sen elvitték eze...
adására. A parl...
ezeket a kedvez...
hogy mivel érde...
lat ezeket a kü...
beavatottak tud...
szerződés-kötés...
volt.

A monopoliszt...
szerződés nem...
végül is a korm...
pontja alapján...
totta. Emiatt Te...
kincstár ellen. E...
környezetéből elt...
sőségesek tábor...
azoknak a tábo...
böző atrocitá...
ben résztvette...
rendőri krónika

Ez az összeköt...
Lászlót ebbe az...
puccskiszérlatbe...
tások előtt megal...
zeti pártot, amely...
kívül Marsovszky...
idején a frankh...
szott szerepet. M...
idejében kilépett...
az összekötötést...
és így ebben az üg...
is komolyabb szer...
Temesváry szem...
hogy sokkal job...
között él, mint a...
tagja, akiknél ugy...
volt a forradalom...
tisztviselője a Ma...
társági Banknak, amé...
zusbank volt, külö...
sített és amelyet...
vásárolt egy hírsz...
Tiz

Altalában ugy...
agok, hogy egyes...
től és általában...
getlenül találkozt...
letben mindazok, a...
tendő alatt egyéni...
végre és bűncselekt...
Ezt a puccsot utols...
hogy újra uralom...
most szembefordult...
régebben vélemény...
voltak.

Baloldali politika

STANIOL, AL...
SELT KÉPEK...
többben LEPAGE...
mintát, árajánlatot

"A desperádók legfőbb patrónusa maga a magyar belügyminiszter volt"

Gyilkosságra való szövetkezés és lázadás címén kerülnek a statáriális bíróság elé a magyar puccsisták

Letartóztattak egy vállalati igazgatót is, akinek lelkiismeretét számos atrocitás terheli. Baloldali körök a puccs kulisszatitkait feszegetik

Budapest, december 1. A puccskisérletben bűnösök vezetőit a titkos társaság végrehajtóbizottságának tagjait statáriális bíróság elé fogják állítani. Az ügyészség ellenük gyilkosságra való szövetkezés és lázadás címén emel vádat.

Azok, akik a puccs igazi céljairól és a kivétel módjairól nem tudtak, szabadláton fognak védekezhetni rendes bíróság előtt.

Tegnap letartóztatták Temesváry László igazgatót, a Didaktikai film Rt. vezetőjét, a Magyar Nemzeti Párt megalapítóját, mert pártja szintén részt vett a puccs kísérlet előkészítésében.

Temesváry érdekesebb multra tekintet vissza. A kommun utáni időkben Szegeden tünt fel, mint főhadnagy. Később Budapestben játszott szerepet. Különböző alakulatok sajtófőnöke volt s ebben a minőségében egész furcsa módon a legtagabb jogok felett rendelkezett, így például azonnali letartóztatásra is joga volt. Később kilépett a katonaság kötelékéből s a polgári életben helyezkedett el. Egy filmvállalat élére került, amely olyan előnyök és kedvezményeket szerzett, hogy emiatt állandó támadások érték a mozgóképfényképszakma részéről. Monopolisztikus joga volt propaganda filmek gyártására és a mozisíkat kötelezték, hogy ezeket a filmeket előadják. Az iskolásgyermekeket a tanítók rendszeresen elvitték ezeknek a műveknek az előadására. A parlamentben is szobahozták ezeket a kedvezményeket és azt kutatták, hogy mivel érdemelte ki ez a filmvállalat ezeket a különös kegyeket. Csak a beavatottak tudták, hogy ez az előnyös szerződés kötés Temesváry László műve volt.

A monopolisztikus jogokat biztosító szerződés nem maradhatott fenn sokáig, végül is a kormány a szerződés megfelelő pontja alapján a megállapodást felbontotta. Emiatt Temesváry perrel fordult a kinevezés ellen. Ettől az időtől kezdve régi környezetéből eltűnt, még jobban a szél-szösségek táborára felé közeledett.

Azoknak a táborára felé, akik a különböző atrocitásokban és kilengésekben résztvettek s akiknek a neve a rendőri krónikákban gyakran szerepel.

Ez az összeköttetés vitte Temesváry Lászlót ebbe az eretlen és komolytalan puccskisérletbe. Már a legutóbbi választások előtt megalapította a magyar nemzeti pártot, amelynek vezetője volt rajta kívül Marsovszky György is, aki annak idején a frankhamisítás ügyében játszott szerepet. Marsovszky azonban még idejében kilépett a pártból, megszakitotta az összeköttetést Temesváry Lászlóval és így ebben az ügyben ezidőszent nincs is komolyabb szerepe.

Temesváry személye ellen felhozzák, hogy sokkal jobb anyagi körülmények között él, mint a szervezkedés legtöbb tagja, akiknél ugy szólván kenyérkérdés volt a forradalommal. Temesváry főtitkárja a Magyar Nemzeti Gazdasági Banknak, amely éveken ezelőtt kurzusbank volt, különféle vállalatokat létesített és amelyet a legutóbbi időben megvásárolt egy hírszolgálati iroda.

Tíz év felelőtlenjei együtt

Általában úgy látják a nyomozó hatóságok, hogy egyesületektől, szervezetektől és általában mindenféle kerettől függetlenül találkoztak ebben a puccskisérletben mindazok, akik az elmúlt tíz esztendő alatt egyéni akciókat hajtottak végre és bűncselekményeket követtek el. Ezt a puccsot utolsó kísérletnek szánták, hogy újra uralomra kerülhessenek és most szembefordultak azokkal is, akik régebben véleményük szerint patrónusai voltak.

Baloldali politikai körökben egyébként

Letartóztattak egy vállalati igazgatót is, akinek lelkiismeretét számos atrocitás terheli. Baloldali körök a puccs kulisszatitkait feszegetik

Letartóztattak egy vállalati igazgatót is, akinek lelkiismeretét számos atrocitás terheli. Baloldali körök a puccs kulisszatitkait feszegetik

Letartóztattak egy vállalati igazgatót is, akinek lelkiismeretét számos atrocitás terheli. Baloldali körök a puccs kulisszatitkait feszegetik

lésekre adott alkalmat. A legközelebbi napok majd megmutatják, helyi jellege volt-e csak az összeesküvésnek, vagy pedig valóban vannak szálak, amelyek külföldre, különösen pedig a német nemzet szocialistákhoz vezetnek.

A szocialisták leleplezik a magyar belügyminisztert

Budapest, december 2. A parlament tegnapi ülésén a puccsisták ügyével kapcsolatban Keresztes-Fischer belügyminiszter igyekezett megnyugtani a közvéleményt, hangoztatva, hogy a magyar állam hatalom elég erős ahhoz, hogy az állam rendjét biztosítsa.

E kijelentés után az ellenzék, főleg pedig a szocialisták nyíltan a szemébe vágták a belügyminiszternek, hogy azoknak a desperádóknak, akiket ő maga nevezett így el — ő maga volt a legfőbb patrónusuk.

Aimor Keresztes Fischer belügyminiszter tegnap arra kérte a Házat, hogy a puccsok ne tulajdonítson nagyobb jelentőséget, az ellenzék pádsoraiban kitört a vihar.

Különösen Györki Imre szocialista képviselő felszólalása hatott a leleplezés megdöbbentő erejével, aki a következőket vágta a belügyminiszter szemébe:

— Bejelentette a belügyminiszter, hogy februárban Németországban Hitlerék, Ausztriában Starhembergék kerülnek uralomra, ezt követi nálunk Gömbös Gyula kormánya.

Akkor a zsidó nagytőkét majd tönkre-

teszik és csak azok maradhatnak itt, akik hajlandók vagyonuk nagy részét a fajvédő célokra adni.

A desperádók programja tehát azonos azal, amit abban a titkos társaságban hangoztatnak, amelynek gyűlésén a belügyminiszter résztvett.

Györki ezután így folytatta beszédét: — Lehet-e bizni olyan rendszerben, amely türi, hogy Somogyi és Bacsó gyilkosai ma is állami szolgálatban legyenek, az egyik a hadseregben, a másik a csendőrségnél s amely a mult törvényhozásba egy harminckétszeres gyilkost hozott be. (Nagy zaj.) Ezek az állítólagos desperádók kísérték önmagukat Szegeden és Siófokon át a diadalmas budapesti bevonulásig.

Az örültek előjoga

Erre az elnök megvonta a szót Györkitől. Utána Peyer Károly emelkedett szólásra, aki a puccsal kapcsolatban a következőket mondotta:

— Györki azt mondotta, hogy a belügyminiszter titkos társaság tagja és ezért elnöki rendreutasításban részesült. A miniszter urnak módja lett volna védekezni, nem tette meg, sőt, ezt az állítást maga sem tagadta, csak annyit mondott legutóbb, hogy nem vezetője titkos társaságnak.

Azt sem tagadta, hogy résztvett a MOVE-ban tartott titkos ülésen. Nem tudom, hogy ugyanazon az ülésen nem vett-e részt Gyulai Molnár és Vannay is. Felvetődik a kérdés, hogy ki finanszírozta ezt a puccsmozgalmat,

hiszen az itt felsorolt résztvevőknek még arra sem telik, hogy a spricerüket kifizessék. Kinek állt érdekében ezt a társaságot felszínre hozni? Hogyan lehet az, hogy Fábian Béla felszólalására nem is olyan régen kijelentették, hogy Molnár és Vannay nincs állami alkalmazásban. Különös, hogy Vannay ilyen szolgálatba juthatott, hiszen megállapították róla, hogy örült. Vagy Maroszágon minden épelméjűnek már olyan bőven van jövedelme? Vagy talán az örülteknek előjogaik vannak az állami alkalmazásnál? (Taps a baloldalon).

A törvényszék felmentette az uzorával vádolt kolozsvári fakeskerkedőket

A törvényszék teljesen alaptalannak találta a rendőrségi vádat

Cluj-Kolozsvár, december 2. (Az Uj Kelet tudósítójától). Megírta annak idején az Uj Kelet, hogy dr. Clonța kolozsvári rendőrségi vezérőrnagy vádat emelt 35 kolozsvári tüzfakeskerkedő ellen azzal, hogy vétséget követtek el az uzoratorvény ellen, amennyiben egységes eladási árban egyeztek meg és ezzel érdekszervezetet alakítottak, amelyet tilt az uzoratorvény. Dr. Clonța ebben a szabadverseny ellen irányuló törekvést látott és ezen alapon emelt vádat a 35 tüzfakeskerkedő ellen. A feljelentés általános feltűnést keltett Kolozsváron és a közvélemény komolytalanul tartotta a vádat. Az ügy a kolozsvári büntető járásbíró elé került, amely — amint az Uj Kelet megírta annak idején — 30 kereskedőt fejenként 5000 lej, 6 részvénytársaságot egyenként 50 ezer lej büntetett, a végrehajtó bizottság tagjaira pedig — Fränkel Lajosra, Fischer Lipótra és Stotter Aladárra — egyenként 30 nap elzárást és 6000 lej bírságot rótt ki.

Fellebbezés folytán a tüzfakeskerkedők ügye ma került a kolozsvári törvényszék Suto-Breban-tanácsa előtt tárgyalásra. A tárgyalás elején az Iparkamara jogi képviselője bejelentette, hogy miután nem lát fennforogni uzorakihágást, kéri a vád eljuttatását, annak ellenére, hogy az Iparkamara is részesedik a bírságokból befolyt pénzekből.

Ezután dr. Fabius István tartotta meg védőbeszédét, amelyben konkrét adatokkal mutatott rá a vád alaptalanságára és illogikus voltára. Kifejtette többek között, hogy Kolozsváron még tizenöt tüzfakeskerkedő van a vádlotakon kívül és így a 35 tüzfakeskerkedő nem zárta ki a szabadversenyt. Vélemény szerint a rendőrség nem egészen elfogulatlanul járt el a fakeskerkedőkkel szemben.

A tárgyalás további során dr. Fischer Tivadar tartotta meg nagyszabású védőbeszédét, amelyben sulvos érvekkel bizonyította a vád abszurditását. Majd dr. Anca Cornél és dr. Popa Ádám beszéltek a védelem részéről.

A védőbeszéd elhangzása után Col-

fescu ügyész tartotta meg vádbeszédét, amelyben a járásbíró által kirótt büntetések felemelését kérte a törvényszéktől, főleg a kezdeményezés vádjával illetett 3 tüzfakeskerkedőre vonatkozólag.

Nagy feltűnést keltett a tárgyalás folyamán, hogy Filipescu vezetőügyész dr. Lani helyett — aki a délelőtti tárgyaláson képviselte a vádat — Colfescu ügyészt küldte ki a délutáni tárgyalásra. A törvényszék a késő délutáni órákban

hirdette ki ítéletét, amelyben az összes vádlottakat felmentette. Colfescu ügyész és dr. Clonța megfellebbezték a felmentő ítéletet.

A törvényszék felmentő ítéletét a város egész közönsége megnyugvással veszi tudomásul, mert a törvényszék veridiktje rehabilitálta az alaptalanul megvádolt fakeskerkedőket, akiket a tulbuzgó rendőrségi eljárás minden ok nélkül hurcolt meg.

Kereskedőkből álló rablóbandát lelepleztek le Jasiban

Az egyik ékszerrel kereskedő felesége vezette nyomra a rendőrséget

Jasi, december 2. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A jasi rendőrség egy, az egész országra kiterjedő betörő-banda nyomaira bukkant a napokban. A rendőrséget egy jasi kereskedő felesége vezette a betörők nyomára, aki jelentést tett a rendőrségnek, hogy egyes rokonai be vannak keverve egy Cernovicban elkövetett ékszerrelrablás ügyébe, ahol több milliós értékű ékszert raboltak ki egy üzletből.

A nyomozást Stratulescu inspektor vette kezébe, aki ügyes trükközés folytán a rablóbanda ártalmatlanná tétele érdekében. Két detektívet küldött a gyanuba vett jasi kereskedő feleségéhez, akik közölték vele, hogy férjét és leányát egy ékszerrelrablásban való bűnrészességgel gyanúsítják. A detektívek kijelentették, hogy hajlandók titokban tartani az ügyet 100.000 lej hallgatási díj ellenében. A

kereskedő felesége 50.000 lej igért és találkozót adott a detektíveknek. Így is történt. Abban a pillanatban, amikor az asszony le akarta számolni a pénzt, két másik detektív ugrott elő és letartóztatták. Hasonlóképpen letartóztatták azt az asszonyt is, aki nyomra vezette a rendőrséget.

A nyomozás tovább folyik a banda többi tagjainak leleplezésére.

— Kémkedés miatt kivégeztek egy lengyel katonát. Varsóból jelentik: A poseni haditörvényszék Németország javára elkövetett kémkedés miatt halálra ítélte Bruno Klunka gyalogos közlegényt. A köztársaság elnöke nem kívánt élni kegyelmezési jogával és így a halálos ítélet ma délelőtt a poseni erődítményben végrehajtották.

ADY selyemharisnya jobb!!!

STANIOLE ALUMINIUM, PRÉ-
SELT KÉPEK, selyempapír legol-
góbban LEPAGE kolozsvár. Kérjen
mintát, árajánlatot.

HIREK

Az UJ KELET az egyetemes erdélyi és bányási zsidóság napilapja
 Szerkesztő: Dr. Marton Ernő
 Felelős szerkesztő: Jámbor Ferenc
 Bukaresti szerkesztőség:
 Marton Ernő, Str. Sft. Constantin 31 bis
 A közlés utánnyomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg

— A svájci jegybank aranykészlete újabb 18 millió svájci frank értékű arannyal növekedett. Bernből jelentik: A svájci jegybank aranykészlete az utóbbi egy hónap alatt újabb 18 millió svájci frank értékű arannyal növekedett. A bank jegyforgalmát 21 millió svájci frankkal tovább csökkentették.

— Egymillió shilling óvadék ellenében visszatért Bécsbe a Kreditanstalt volt igazgatója. Bécsből jelentik: Ehrenfest Frigyes, a Kreditanstalt volt igazgatója engedélyt kapott arra, hogy egymillió shilling óvadék és utlevélen átadása ellenében Bécsbe visszatérhet és ott két hétig szabadlábban védekezhet. A visszatérés határidejéről az osztrák igazságügyminiszterium november 25-ét tüzte ki. Ehrenfest az óvadékat nem fizette le s nem is jelentkezett, a salvus konduktus tehát tárgy talanára vált.

RENDES BELMŰKÖDÉSÉT az Artin dragée biztosítja.

— A svéd trónörökös Párizsban. Párizsból jelentik: Doumer elnök és felesége ma désonét adtak a Párizsban tartózkodó svéd trónörökös tiszteletére. Délután az elnök és a trónörökös résztvettek a Cité Universitaireben épített svéd diákokthon felavatásán.

— Stern Gyula és neje alapítványa. Stern Gyula a Nasziti Tenningyár és Gőzfűrés Rt. ügyvezető igazgatója és a Lomási Erdőipar Rt. vezérigazgatója és neje, negyven éves házassági évfordulójuk alkalmával 100.000 lejes alapítványt tettek az Erdélyi Fatisztviselők Egyesülete javára. A nemeslelkű alapítók rendelkezése szerint az összeg jövedelmét minden évben, a házassági évforduló napján fogja az egyesület az állásnélküli fatisztviselők fellegélyezésére fordítani. Stern Gyula vezérigazgatónak, aki egyébként egyik díszelnöke a Fatisztviselők Egyesületének, eddig is felbecsülhetetlen érdemei vannak az egyesület felkarosítása és a fatisztviselői kar támogatása érdekében, mely érdemeit most ezzel a nagyszabású alapítványával koronázta be.

— A gyomorfájás, gyomornyomás, bélparangás, nagyfokú erjedés, rossz emésztés, fehér nyelv, kábultság, fulzadás, halvány arcszín, kedvtelenség a terheset „Ferenc József” keserűvíz használata által sok esetben elmúlik. Az orosz világ a legnagyobb elismeréssel illeti a magyar Ferenc József vizet, mert hatása megbízható és rendkívül gyors. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerboltokban kapható.

— Hány delegátust küldhetnek a Zs. Sz. helyi csoportjai a XI. cionista konferenciára. Az Erdélyi Zsidó Nemzeti Bizottság 1931. december 25., 26. és 27-én városvásárhelyen megtartandó XI. konferenciájára választandó delegátusok a következőképpen osztoznak el helyi csoportok és választási körzetek szerint. Nagygyőr 1, Apahida 1, Gyulafehérvár (Tóvis) 8, Arad 3, Nagybánya 1, Szabolcs 2, Belényes 1, Bél, Beszterce, Balasszály 2, Brád 2, Brassó (Berolt, Győrömonyó, Uzon, Sónyár) 4, Bozovics, Szász 1, Kiskalota 1, Kémer 1, Karánsebes 2, Nagykaroly 3, Szilágycséh (Borland) 4, Kisjenő 3, Kápolnatorony 1, Kolozsvár 30, Dés 16, Székelyváros 1, Déva (Piski, Beu) 2, Ditró 2, Sepsiszentgyörgy 2, Csépető 1, Hátszeg 7, Marosillye 1, Borosjenő 1, Zsibó 1, Lippa 2, Lupény 1, Lugos 1, Gyimesbük 13, Megyes 1, Csikszentkirály 1, Nyárádszereda 1, Marosújvár 2, Székelyváros (Székelykeresztúr) 5, Nagyvárad (Bihar, Borz Les, Ókrös) 13, Szászváros 2, Orsova 1, Petrozsény 6, Szászváros 2, Resica 3, Retteg 1, Székelyhid 2, Nagyszalonta 2, Erdőszentgyörgy 1, Csátság (Erdősáda, Sárkönylak, Aranybánya) 13, Szinerváralia 2, Nagyvárad (Győrömonyó) 13, Bihar (Marosludas, Szimbriás, Palotailva) 1, Telegd 1, Tenke 1, Torda (Kápolnatorony) 2, Maroshévíz (Borsák, Csik) 1, Temesvár (Gorok, Zsomor) 26, Erdőhályfalva 2, Vulkán 1, Csépető 2.

A liberálisok visszahívják az összes tagjaikat a községi és megyei tanácsokból

Komoly eszközökkel veszik fel a harcot a liberálisok a kormány ellen. Duca a parlamentben fogja bejelenteni, hogy szolidáris Tatarescu harcias kijelentésével

Bucuresti-Bukarest, december 2. A liberális párt tegnap Anghelescu volt miniszter lakásán értekezletet tartott. Ez alkalommal elhatározták, hogy a kormánnyal szemben kihirdetett ellenzéki magatartásuknak megfelelően körlevelet intéznek valamennyi vidéki liberális szervezethez,

amelyben felszólítják a megyei, városi és községi tanácsok, valamint interimáris bizottságok liberális tagjait, hogy mondjanak le tisztségükről. Azokat, akik e felszólításnak nem tesznek eleget, ki fogják zárni a pártból.

A Curentul szerint elhatározták még a

tegnapi ülésen, hogy Duca is felszólal a felirati vitában és hangsúlyozni fogja, hogy teljesen azonosítja magát Tatarescu beszédével és ezzel megcáfolja azokat a híreket, mintha nem osztaná pártja álláspontját a kormánynak megízent energikus harcot illetően.

— Ujabb szükségrendeletet bocsátott ki a német kormány. Berlinből jelentik: Ujabb szükségrendeletet jelent meg, amely importvámok emelésére jogosítja fel a birodalmi kormányt. Az intézkedésre a német külkereskedelmi mérleg aktivitásának fenntartása érdekében van szükség, mert különben nem lehet eleget tenni a külföldi magánhitelkkel kapcsolatos kötelezettségeknek.

A Töránál adakozzunk a kolozsvári Zsidó Kórház javára. Gondoljunk a szegény betegekre.

— Tetszés szerint. Bécsből jelentik: A bécsi Rawag elhatározta, hogy január hó 13-án olyan modern operát fog közvetíteni, amelynek előadását a rádióhallgatók kívánják. Felszólították tehát a bécsi rádióhallgatókat, hogy levelezőlapon közöljék annak a három modern zeneműnek a nevét, amelyet hallani akarnak és a legtöbb szavazatot nyert műveket fogják a bécsi stúdióban előadni.

A Templomszentelés ünnepén emlékezzünk meg szeretettel és áldozatkészséggel a betegek hajlékáról.

— Cadizban sztrájkba léptek a pékek. Madridból jelentik: Cadizban a pékek sztrájkba léptek. A lakosság részére készülő kenyereket a sütődékekben katonai pékek sütik.

— Eljegyzés. Steinnetz Sárkát Bratca eljegyezte Guttman Henrik Makó. Minden külön értesítés helyett.

— Diplomáciai bonyodalmak egy kis bukaresti táncosnő körül. Tuffli R., az új Messias, a líkorszendikátus szétrobbanásának kulisszatitkai, Sulyos vádák a vásárhelyi főszámvevő ellen, A Franco-Romana biztosító rejtélyes vezérváltása, Már a százok is rosszul állnak, Az Agpar sokmillió panamája, A gyergyói székelység piócái és még számos cikk és riport teszi szenzációssá a Gyilkos most megjelent december 1-i számát.

AZ ERŐ és egészség forrása: Ovomaltine.

Kötelességeid vannak beteg hittestvéreiddel szemben, ne felekedjél meg rólok Filléreiddel talán egy családapát adsz vissza családjának, egy gyermeket szüleinek.

NAPROL-NAPRA

A leedszi bíróság felmentett egy magzatelhajtással vádolt munkásasszonyt, akinek már hét gyermeke van s férje kénytelen csökkenteni bér mellett dolgozni. Az indoklás szerint a magzatelhajtásra vonatkozó törvény nem felel meg a mai időknek, mert képtelenség meg nem engedheti, hogy azok, kik csak legszükségesebben tudják ellátni családtagjaikat, ne védekezhessenek a további családszaporodás ellen.

A délkeletázsiai utjáról visszatérő Paul Reynaud francia gyarmatiügyi miniszter a görög fővárosba érkezett repülőgépen. Athén megtekintése után a miniszter hidrológiáján tovább utazott Korfuba s onnan Nápolyba. Párizsba Reynaud ma érkezik meg.

A Fox filmgyár Párizs közelében Epinay mellett földterületet vásárolt, melyen európai filmgyárát építteti meg. Valószínű, hogy Európában franciányelvű filmverziókon kívül spanyol és németnyelvűeket is készíteni fognak.

Trieszt környékén heves bóra dühöng. A kikötői negyedben több, mint nyolc órája teljesen megállott minden közlekedés. A szélrohamok sok ház tetjét megrongálták. Nápolyban és Montecassino kerületében torrenciális esők voltak. Pescaraban is áradás van.

A nemzetközi Vöröskereszt kezdeményezésére ma konferencia kezdődött Genfben a polgári lakosságok a légi háború és gázháború elleni védekezés megvitatására.

Hálát adva a Mindenhatónak azért, hogy egészséges vagy, jussanak eszedbe a szegények legszegényebbjel, a vagyontalan zsidó betegek.

50.000
KARÁCSONYI AJÁNDÉK
 szétosztása megkezdődött
MINDEN VEVO KAP!
FISCHER
 ÜVEGUDVAR (CLUJ)

A kolozsvári Aviva vasárnap, folyó hó 5-én délután 4 órai kezdettel műsoros teadélutánt rendez. A műsor kedvesnek és változatosnak ígérkezik és a teadélutánt iránt általános érdeklődés nyilvánul meg.

— Hága, Brüsszel, vagy Párizs lesz az új jövótételi konferencia székhelye. Hágából jelentik: Ugy hírlik, hogy az angol, német és olasz kormányok az új jövótételi konferencia székhelyül Hágát óhajtik, míg a franciák és belgák Brüsszelt, Párizst, vagy Cannest fogják javaslatba hozni.

NATHATOL mentesít: Anacot.

— A leépítés ellen. Bécsből jelentik: Az osztrák Tudományos Akadémia tiltakozást jelentett be az osztrák kormánytól a nemzeti könyvtárban a történettudományi és természettudományi muzeumokban, a geológiai intézetben és az irattárakban tervezett hivatalnokleépítések ellen. Az Akadémia szerint a leépítések az osztrák tudományos intézetek eredményes munkáját nagy mértékben hátráltatná.

— Családok párbaja. Zarából jelentik: A régi római időre emlékeztető családi párbaj folyt le Zára elővárosában, Borgo Erizóban. A Dadić és Karuc családok régóta harcban álltak egymással a földjeiket elválasztó ösvény miatt és elhatározták, hogy ezt a vizálvt köpárbajjal intézik el. A párbajhoz szemtanúnak meghívták az egész falut. Az ösvény egyik oldalán a három Dadić testvér, a másik oldalon pedig Karuc és két fia álltak fel és kövekkel dobálni kezdték egymást. A legidősebb Dadić fivér egy nagy kődarabtól homlokra találva eszméletlenül esett össze, mire a csendőrök véget vetettek a párbajnak és annak résztvevőit letartóztatták.

— Az énekesnő tragédiája. Berlinből jelentik: Braun Mária német énekesnő, aki valamikor Európaszerte híres volt, tíz nap óta nem adott életjelet magáról. Ismerőseinek bejelentésére a rendőrség felnyitatta a hatvankilencéves asszony lakását és ekkor az évek óta visszavonultan élő nőt ágyában holtan találták. Megállapították, hogy az asszony már tíz nappal ezelőtt meghalt. Halálát éhezés következtében beállott véglgyengülés okozta.

— Ötven pfennigért egy morfijninjekció. Berlinből jelentik: Az Adalbertstrasse egyik udvari pinchehelyiségében a rendőrség morfínista barlangot leplezett le, amelynek egy huszonhétéves fiatalember és ennek negyvenkétéves barátja voltak a tulajdonosai. A morfiumhelyiségben ötven pfennigért lehetett kapni egy morfiuminjekciót, mivel azonban a tulajdonosoknak csak egy injekciós eszközük volt, igen sok vendégük a befecskendezésnél fertőzést kapott.

A Kórházi Szombat sikere mindnyájunk javát szolgálja.

— Január 1-én négyszázezer angol gyapotmunkás lép sztrájkba. Manchesterből jelentik: Az angol gyapotiparban súlyos bérkonfliktus tört ki és az veszély fenyeget, hogy január 1-én négyszázezer textilmunkás sztrájkba lép. Az angol fonógyárak a munkabérek változatlan szinten való fenntartása mellett a mostani 48 órától 55 és fél órára akarják felemelni a heti munkaidőt, amihez a munkásság nem hajlandó hozzájárulni. December 3-ára emiatt négyszázezer munkás kapott felmondólevelet és miután a szakszervezetek nem hajlandók az új bérszerződéseket elfogadni, a sztrájk veszedelme nagyon komoly.

A ma egyik legfontosabb kérdésére ad választ
Az Ifjuság nemi problémái
Dr. Tótsz Béla most megjelent könyve
 Főbb fejezetei: A természetéről természetesen. A boldogság nehéz utja. Amikor a gyermekből ember lesz. Kétféle érettség. A hazug kísértet. A megérkezett szerelem. Mit kell tenni? A kétféle felelősség. Ujra szerelem. Pszichoanalízis és szerelem. Freud és Marx. A szerelem szabadsága. Egynevelés és többnevelés. Itél a társadalom. Szűz-e vagy ártatlan? Kit válasszunk? A lelkiismeret házassága. Hideg-e a nő? A „kényes kérdés“.
 Mindkét nemhez tartozó serdülő ifjakon kívül a szülők és pedagógusok is okvetlen olvassák el ezt a tartalomhoz méltó külső köntösben megjelent könyvet.
UJ KELET könyvosztálya CLUJ
 Kérem részemre postafordultával megkaldeni: **Dr. Tótsz: Az ifjuság nemi problémái** könyvet, portómentesen, 85 lej utánvétellel.
 név
 pontos cím

...sága.
 ...n le-
 ...zerint
 ...47.629
 ...sainak
 ...szám
 ...fa la-
 ...1922)
 ...több,
 ...22-ben
 ...mol a

...m—je-
 ...entik:
 ...guton
 ...és ki-
 ...ságot,
 ...jeru-
 ...zátar-
 ...ló tár-
 ...jeru-
 ...bjával,
 ...kollé-
 ...skémi
 ...autón
 ...rtelen
 ...megál-
 ...t. A
 ...k min-
 ...gyakat
 ...drága
 ...ló tár-
 ...sirel-
 ...lyosan
 ...erde-
 ...egész.

...ak fél
 ...tó meg
 ...zsidó
 ...vezetek
 ...gyrát:
 ...ásának
 ...vezető-
 ...tték a
 ...ivatott
 ...lgálni.
 ...teletek
 ...késé-
 ...önböző
 ...plémák-
 ...ie kell
 ...s prog-
 ...ak meg-
 ...testü-
 ...t indi-
 ...ása ér-

...ek vál-
 ...k Mont-
 ...a zsidó
 ...tt nép-
 ...ó mun-
 ...ó ünne-
 ...hogy a
 ...tványo-
 ...6 mun-
 ...csosok
 ...ok nem
 ...alkal-
 ...zónokok
 ...állalatok
 ...üzemei-
 ...gy ener-
 ...ok meg-

...Bécsből
 ...szor, a
 ...klinika
 ...hetvene-
 ...l meleg
 ...profesz-
 ...égnék és
 ...a zsidó
 ...mi hall-
 ...áló pro-
 ...k, a nem-

...ság kőr-

...KIFO-
 ...lehet-
 ...0 lejért
 ...ij. Kér-

...bával

...nt

Színház—Mozi

A Magyar Színház heti műsora

Szerda: A mételey. Napi bérlet „A” 13. Sorozatszám: 75.)
 Csütörtök: Meddig fogsz szeretni? Napi bérlet „B” 13. Sorozatszám: 76.)
 Péntek: Thüringia rózsája. Sorozatszám: 77.)
 Szombat d. u. 3 órákor: Mikulás bácsi kalandjai. (Sorozatszám: 78.)
 Szombat este 8¹/₂ órákor: Pusztai szél. (Premierbérlet 14. Sorozatszám: 79.)
 Vasárnap d. u. 5 órákor: Pusztai szél. (Sorozatszám: 80.)
 Vasárnap este 8¹/₂ órákor: Feketeszaru cseresznye. (Sorozatszám: 81.)
 Hétfőn este 8¹/₂ órákor: Pusztai szél. Napi bérlet „A” 14. Sorozatszám: 82.)
 Kedden este 8¹/₂ órákor: Pusztai szél. Napi bérlet „B” 14. Sorozatszám: 76.)

CORSO-MOZGO műsora

Csütörtök 3, 5, 7, 9 órákor premier: Monte Carlo bombázása. A szezon egyik legkimagaslóbb filmalkotása. Páratlan felvételek a világ legszebb városából Monte-Carlóról. Pompás rendezés. Főszereplők: Ana Sten, Hans Albers. Műsor előtt Miki Maus.
 Péntek 3, 5, 7, 9 órákor: Monte-Carlo bombázása.
 Vasárnap d. e. 11 órákor: A cigánybáró. Olcsó helyárakkal.
 Vasárnap 3, 5, 7, 9 órákor: Monte-Carlo bombázása.
 Minden előadáson leszállított helyárak!

Szinkör-Mozgó műsora

Csütörtök d. u. 3, háromnegyed 5 és fél 7 órákor: A királynő férje. (Maurice Chevalier és Jeanette Macdonald utóérhetetlen hangosfilmje, a legszebb film, amelyet Ernst Lubitsch mesteri keze létrehozott.) Helyárak 10 és 20 lej.

SELECT-MOZGÓ műsora

Csütörtök: Esthera (Két világ) meghatározó dráma a lengyel zsidók életéből. A film a háború ideje alatt játszódik, rendezte a világhírű A. E. Dupont.
 Péntek: Esthera (Két világ).
 Szombat: Esthera (Két világ).
 Vasárnap: Esthera (Két világ).

URANIA-MOZGÓ műsora

Csütörtök: Trader Horn általános köz-kívánatra csak néhány napig látható még a legszebb dzsungel film.
 Péntek: Trader Horn.
 Szombat: Trader Horn.
 Vasárnap: Trader Horn.

ASTRA Mozgó műsora

Csütörtök: Az izgalmas filmek egyike: A négy szökevény. Warner Baxster, Myrna Loy. Biztos siker! Helyárak: 15, 25 és 35 lej. Vasárnap d. e. 11-kor nagy matiné 10 lejes helyárakkal.
 Péntek: A négy szökevény.

RADIO MUSOR

Csütörtök, december 3.
 Bukarest. 20.20: Szimfonikus hangv. Utána hírek.
 Budapest. 9.15: Koncert. 12.05: Cigányzene. 19.45: Kőszegi Teréz hangv. 20.50: Cigányzene, utána hírek, majd könnyű zene.
 Bécs. 15.30: Áriák. 21.10: Zenekari hangverseny.
 Berlin. 21.10: Operett.
 Breslau. 16.50: Német és szláv népdalok.
 Hamburg. 19.55: Verdi: Othello című operája.
 Lőpcse. 19.30: Filharmónikus hangv.
 Frankfurt. 21.30: Mozart hangv.
 Varsó. 22.30: Táncczene.
 Poznan. 20.15: Kvarzett.
 Róma. 21: Operett.
 Prága. 22.20: Koncert.
 Riga. 19.05: Operett.

HÍRDETÉS AZ ÜZLET LELKE.
 HIRDESSZEN AZ UJ KELETRE

KÖZGAZDASÁG

Törvényjavaslat készül, amely szerint a veszteséggel dolgozó iparvállalatok is fognak adót fizetni

Bucuresti-Bukarest, december 2. A pénzügyminiszter törvényjavaslatot készít a részvénytársaságok adójáról. Tekintettel arra, hogy eddig a mérlegükben veszteséget kimutató részvénytársaságok nem fizettek adót, a pénzügyminiszter tervezte megváltoztatni az eddigi adókövetést és egy minimális adóalapot fog megállapítani az alapító nagysága szerint a veszteséggel dolgozó részvénytársaságokra is.

Kizárólag regáti vállalatok vesznek részt az utépitkezésekben

Bucuresti-Bukarest, december 2. A svéd utépitő társasággal megkötött 3 és félmilliárdos szerződés körül támadt vihar leszerelésére nagy energiával indult meg az illetékeseknek akciója. Az országos mérnökegyesületre amely több gyűlésen és külön röpiratban rántotta le a leplet erről a román államra nézve rendkívül hátrányos üzletről, felülről enyhe nyomást gyakoroltak, amelynek hatása alatt a tiltakozó röpirat terjesztését beszüntették. Ezzel egyidejűleg hivatalos helyen megígérték, hogy az utépitésnél belföldi mérnököket is fognak alkalmazni.

Sokkal nehezebben megy a romániai építési vállalatok elhallgattatása. Ezek a vállalatok ugyanis nem csak azt kifogásolják, hogy őket teljesen kihagyták ebből a nagyszabású köz-munkából, hanem azt is súlyosan sérelmezték, hogy a svéd társaság az amúgy is horribilis nyereségen kívül olyan hallatlanul nagy kedvezményt kapott amilyen a kormány még soha egyetlen romániai vállalkozónak nem adott.

A kedélyek lecsillapítására tárgyalásokat kezdtek több regáti vállalattal amelyek valószínűleg meg fagják kapni a 750 kilométeres utépitési munka

egy részét. Erdélyből is több cég tett lépéseket, hogy bevonják a munkába, de minden erre irányuló törekvésük ezideig eredménytelen maradt. Allitóltag egyetlen erdélyi építési vállalat kapott ígéretet egy kisebb összegű munka elnyerésére.

Csak újabb kalkuláció után dönt a pénzügyminiszter a cukorárakról. Bukarestből jelentik: A pénzügyminisztériumban tegnap értekezletet tartottak a cukor gyárosok és az ipar- és kereskedelmi minisztérium szakreferensei, valamint Vasilescu Carpen miniszter. Az értekezleten Argetoianu elnökölt. A cukorgyárosok nem voltak hajlandók a kereskedelmi miniszter által kért redukciónba belemenni és ezért az értekezlet nem hozott döntést. Vasilescu Carpen kijelentette, hogy újabb kalkulációt fog végezni és azután fog dönteni.

A pénzügyminiszter és a Banca Nationala között teljes az összhang. Bukarestből jelentik: Roger Auboin ma hosszabb megbeszélést folytatott a pénzügyminiszterrel, majd Angehelescu bankkormányzóval a napirenden levő pénzügyi problémákról. Pénzügyi körökben örömmel állapították meg, hogy a pénzügyminiszter és a Banca Nationala között a legutóbbi változás óta a legteljesebb összhang nyilvánul meg.

Ujabb áresések a könyvpiacra!

Ismeretterjesztő művek

Adler: Marx a gondolkodó	25 L	Marx: Osztályharcok Franciaországban	48 L
Adler: Alkoholizmus és a szakszervezetek	4 L	Marx: Bér, ár, profit	20 L
Bauer: A szociálistizmus utja	6 L	Marx: III. Napoleon államesinyje	20 L
Behel: A nő és a szociálistizmus	180 L	Marx: Polgárháború Franciaországban	20 L
Bernstein: A gazdaságtörténet alapvonalai	20 L	Mehring: Marx Károly élete	860 L
Bernstein: Mi a szociálistizmus?	5 L	Migray: Egy keresztényszociális állam története	18 L
Bernstein: Görliitz pártprogram	12 L	Migray: Az egyház, munkáskérdés	5 L
Bernstein: Lassalle Ferdinand	18 L	Migray: Az Internationale története	25 L
Beer: A szociálistizmus és társadalmi harcok története:		Müller: Marx és a szakszervezetek	15 L
II. Középkor	30 L	Pach: A társadalmi ember élete	25 L
III. Ujkor	30 L	Parvus: Állam, ipar, szociálistizmus	20 L
IV. 1750—1860.	90 L	Révész M.: Somogyi Béla élete	25 L
V. 1860—1925.	90 L	Szabó E.: Szociálistizmus	30 L
Braun S.: A primitív kultúra	90 L	Szemes: Mi az osztályharc	5 L
Braun S.: Szakszervezetekről	5 L	Snowden: Ha a munkáspárt uralomra jut	8 L
Bresztowszky: Miért?	9 L	Szakasits: A munkásifjuság utja	5 L
Cooperator: Szociálistizmus és szövetkezet	5 L	Szakasits: Ut a felszabadulás felé	5 L
Deutsch: Sport és politika	41 L	Társadalmi lexikon	600 L
Gál: Szakszervezetek a háború alatt	5 L	Dr. Tóti: Az ifjuság nemi problémái	85 L
Garami: Kezdjük előlről	5 L	Umbreit: 25 év a német szakszervezeti mozgalomból 1890—1915.	100 L
Gergely: Munkáskultúra	30 L	Vanczák: Szakszervezeti demokrácia	5 L
Gombo: Kisipar, kiskereskedelem és a szociálistizmus	10 L	Wagner: A tudományos gondolkodás alapelvei	10 L
Jászai: Agitáció	4 L	Wexberg: Ideges gyermek	60 L
Kautsky: Marx gazdasági tanai	41 L	Webb: A kapitalizmus hanyatlása	40 L
Kautsky: Kereszténység eredete	100 L	Dr. Stern: Tolsztoj	20 L
Kertész: A nemzetköziség utja	40 L		
Kropotkin: Kölesznös segítség	100 L		
Kunfi: Jaurés	10 L		
Lassalle: Az alkotmányról	6 L		
Lassalle: Munkásprogram	6 L		

Kaphatók az Uj Kelet könyvostályában

Revizió alá veszik a Banca Nationala tisztviselőinek fizetését. Bukarestből jelentik: A pénzügyminiszter megkeresést intézett a Banca Nationalához, kérve, hogy a bank vegye revizió alá költségvetését és tisztviselőinek fizetését, mert ma, amikor az összes köz- és magántisztviselők illetményeit egyre csökkentik, kívánatos volna, hogy a Nemzeti Bank is példát mutasson e tekintetben.

Leszállította a kormány a benzín és petróleum árát. Az alacsony gabonaárak és rossz gazdasági viszonyokra való tekintettel az Erdélyi Gazdasági Egylet a benzín, petróleum és olaj árának leszállítását kérte a kormánytól a cséplés és közlő őszi aratási munkálatokhoz. A kormány most a benzín árát 5, a denaturált petróleum árát 3 és a zöld petróleum árát 2 lejre szállította le.

Apróhirdetések

Házeladás. A Str. Filipescu (Szentlélek u.) 1. szám alatti és a Str. Calugărilor (Kisszamos u.) 6. szám alatti ház előnyös feltételekkel eladó. Érdeklődők forduljanak a Kereskedelmi Hitelintézet Rt. Igazgatóságához, P. Unirii 20.

Ujra megnyitott Léb ort. kóser étterme Malom ucca 14 szám alatt! Izletes étel, olcsó árak, kellemes helyiség. Utazóknak 10 százalék kedvezmény. Abenoma, esküvők, bankettek olcsó áron.

Sapkahorgolást, selyem és gyapjuból clesón vállalatok. C. Decebal 13., (volt Rudolf ut) jobbra, utolsó ajtó.

300.000 lejmel csendes társat keres 8 éves iparvállalattal, 2 jól bevezetett üzlettel és engrosz veőkörrel. Ajánlatokat „Befektetés biztosítva és rentábil” jelíggre a kiadóba kéri.

Női és férfi fehérnemű varrást olcsó árban vállalom. Házhoz is megyek. Polák Lenke, Rudolf ut 7.

Az erdélyi könyvpiac szenzációja

Szilágyi András
uj kölete

Az idő katonái

A falusi szegények életének és sorsának mesteri rajza
Ára 90 lej
 Megrendelhető az Uj Kelet könyvostályában. Előadási jogdíjjal darabja 200 lej.

Chanukára, purimra vidám rajzfelvonások

Solem Alejchem: Válgak, ne válgak
 Solem Alejchem: A két antiszemita
 Szabó Imre: Gábort ünneplés
 Szabó Imre: Egy finom kis parthely
 Megrendelhető az Uj Kelet könyvostályában. Előadási jogdíjjal darabja 200 lej.

Dávid Golder

A szegény zsidófiúból lett nagyvállalkos életének regénye fölemelkedéstől bukásáig. Irene Nemirovics regénye egyike az utóbbi évek legnagyobb sikerű könyveinek
 Ára füzve 136 lej.
 Ára kötve 204 lej.
 Kapható az UJ KELET könyvostályában.

Olcsó könyvostály

Benamy Sendor: Kajtt 10 L
 Kioemaerckes Váitot előfizog 66 L
 Cocteau A parizi tiu 66 L
 Mikó Jenő: Madárka 96 L
 Szilágyi András: Az új párt 96 L
 Komor: Fischmann S. Utoda 190 L
 Paul Busson: A szegény Dronte élete
 Kaphatók az Uj Kelet könyvostályában.

XIV. EVF.
 Cluj—Koloz
 december 4
 5692 EV Kis

Az Uj K és bái
 Köikeir
 forrás
 Köszö
 megör

Minden ut Ró

...hogyne vezetne
 hol szerencsésebb
 r immár egy fél é
 essen puccsterv le
 ka van a császárj
 zolólegénynek arra
 fasizták diadalmá
 néelmi körülményei
 anulmányutján me
 yan lehet egy pu
 tessel sikerre vinni
 et egyidejűleg a ni
 ömegek szimpátiáj
 hogy a zsoldot fizet
 udjanak.
 Az az érzésünk,
 anulmányutja egy k
 útjutás ez már; e
 puccsterv után am
 és, mely szervesen
 ökereszties „messi
 árához. Fenyegetés
 net nehézipari má
 boxheimi okmány k
 után elpártoltak H
 szinüleg új mentőa
 nézni.

Különben sem va
 maga duplamalát
 meg tudná érter
 asizmus sikeres pu
 rülmények között j
 körülmények Hitler
 szervezeten, széthu
 pecsülésében isko
 tották fejüket Mus
 szantságának bárdj
 ténelmi pillanatban
 ban hatalmas szer
 nak a kampókeres
 szánt, leszámlásra
 A németországi f
 szemita huliganiz
 eddigi sikereit; me
 derült, miszerint ne
 a nagytökekek is
 keresztes roham c
 körök patronusai
 hordók hirhedt csá
 Ezért van csak
 ler római utjának,
 fogja hivatalosan k
 kollegáját. Sőt nem
 ő fogja ajánlani
 magát, tanuljon m
 Hiszen éppen a I
 régen kinyilatkoz
 fasizmus nem expo
 színíten, hogy Mu
 manvölcseségből
 az olasz fasizmus t

Hivatalos szá

Magyarországon
 nek igen gyanús
 pedig ől, félő, hog
 ket végez ki, egye
 sajtó idegesen rán
 kutat, a sajtó sok
 sajtóra szájkosara
 bevált metodusa e
 kormányoknak. Ho
 nak milyen rossz
 arra jellemző az a
 mely szerint a s
 témakört érinteni
 betiltásnak kitenn
 Hogy mi az a
 természetesen min
 teli fákon a vereb
 puccs. Azaz nem
 lább az a kérdés,
 az a kétes szag, m
 sei körül terjeng.
 Mindenki tudja,
 az illat, mindenki
 között, de a sajtó
 Verba volant, scr
 vak elrepülnek, az
 vak nem hatolnak
 igen.
 Ez a rossz lell
 bölcsesége. Öreg